
Roman om språk, kropp og virkelighet

BOKOMTALER

Romanen *Indian summer* er skrevet av den danske forfatteren Jens Christian Grøndahl. Han har utgitt en rekke romaner, hvorav *Taushet i oktober* og *Lucca* allerede foreligger i norsk oversettelse.

Indian summer er en kort og intens roman med elegant språkføring. Den desillusjonerte forfatteren August står i sentrum for handlingen. Fotografen Alma er Augusts store kjærlighet, men hun forlater ham når hun treffer den energiske maleren Gustav. En dag drar Gustav fra Alma og datteren Becky. August gjenopptar kontakten med Alma etter at han ryker uklar med skuespilleren Harriet. Imidlertid er det den voksne Becky som nå blir objekt for hans begjær. Samlivsdramatikk står med andre ord sentralt i handlingen.

Et tema i romanen er forholdet mellom språk, kropp og virkelighet. Alma har ingen tillit til ordene: "Hun trodde ikke at ord kunne uttrykke noe som ikke kunne bli sagt bedre med et blikk, et kjærtegn, en ettermiddagstime bak nedrullede gardiner." August har sluttet å skrive fordi han mener at ordene bedrar ham. Ordene tilslører virkeligheten og de kan brukes til å fortelle hva som helst. I sitt eget liv grunner August over uoverensstemmelsen mellom ordene og kroppen, mellom "de tingene som man tilfeldigvis sier til hverandre og kroppens stumme men intetsigende nærvær." Han tenker, med henvisning til sine tidligere forhold: "Jeg ville få ordene og kroppene til å møtes, jeg ville få kroppene til å bety noe, jeg ville gi ordene kropp [. . .] men jeg støtte hver gang på det problemet at vi var to som skulle fortelle, og at det bare var i korte stunder om gangen at vi var enige om hva fortellingen skulle handle om."

Problemstillingene i dette sitatet, forholdet mellom språklige og kroppslige prosesser, er vesentlige også i en medisinsk sammenheng. Vi gir kroppslige ytringer, så vel "tause" som "synlige", en betydning med ord. Språklige handlinger på den annen side virker inn på kroppen, forhøyet kolesterol kan behandles både med språklige intervensjoner og med medikamenter. Lik August, streber også vi med å samkjøre de to fortellingene; pasientens og legens beretning.

God bok!

Jan Christian Frich

Institutt for allmennmedisin

og samfunnsmedisinske fag

Publisert: 30. juni 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. juli 2026.